

VI. hrvatski kongres o katastru

LADM 2018

Franjo Ambroš

Justina Bajt

Antonio Luketić

Održavanje katastra infrastrukture

Zagreb, 13. travnja 2018.

Sadržaj rada:

- Uvod
- Povijesni prikaz nastajanja dokumentacije o vodovima
- Geodetski elaborati katastra infrastrukture
- Održavanje evidencije
- Digitalizacija katastra infrastrukture
- Veza katastra infrastrukture s tehnološkom dokumentacijom upravitelja
- Veza katastra infrastrukture i katastra nekretnina
- Kako dalje?
- Zaključak

Povijesni prikaz nastajanja dokumentacije o vodovima

- Većina vodova u današnjem obliku potječe iz 19. stoljeća
- Regulacija velikih gradova iziskivala je i prikaz vodova i ustrojavanje službi za njihovo održavanje
- Zbog nepoznavanja prostornog položaja vodova često dolazi do njihovog “kidanja”
- Od 1973. godine postoji zakonska obveza registracije položaja vodova prema geodetskim principima -> Zakon o katastru vodova
- Primjena različitih geodetskih metoda rezultirala različitom točnošću

Geodetski elaborati katastra infrastrukture

- Osnivanje katastra vodova obveza je njihovih upraviteljima (pogonski katastar vodova) i državnoj upravi
- Danas je infrastruktura u malom postotku evidentirana u katastru vodova u odnosu na evidencije pogonskih katastara
- Prema načinu polaganja vodova razlikujemo podzemne i nadzemne, podmorske i podvodne vodove
- Pri evidentiranju podzemne infrastrukture treba težiti geodetskoj izmjeri pri “otvorenom rovu”
- U suprotnom postoje različiti postupci pronalaženja, tj. otkrivanja postojećih vodova u prostoru; vizualni, različitim uređajima za traganje te iskapanjem
- Pri izradi geodetskih elaborata katastra infrastrukture, tj. geodetskoj izmjeri, treba uključiti postojeće podatke evidentirane infrastrukture bilo iz pogonskog katastra ili katastra infrastrukture jer se na taj način ažurira podatak o vodu ili kontrolira izmjera voda
- Izgled geodetskog elaborata propisan je Pravilnikom o katastru infrastrukture

Održavanje evidencije

- Svaku promjenu koja se odnosi na vod potrebno je prijaviti u roku 30 dana nadležnom upravnom tijelu
- Signifikantne razlike u evidencijama katastra infrastrukture i pogonskih katastara
- Evidentiranje neevidentirane infrastrukture danas predstavlja najveći opseg posla
- Uvođenje repozitorija vodova *HR-KI* – Prema studiji više prostornih repozitorija REGIONALNI REPOZITORIJI
- Dodatno regulirati odnose s vlasnicima zemljišta na kojima se vodovi grade kao i omogućiti racionalnije korištenje prostora i postojećih resursa
- Potreba za procjenom nekretnina zbog pravične naknade vlasnicima zemljišta na kojem je izgrađena infrastruktura
- Zajedničko korištenje postojeće fizičke infrastrukture ili izgradnja integrirane infrastrukture (EU Direktiva)
- *Jedinstvena informacijska točka* (nadležnost DGU) koja pruža uvid u podatke o svim vrstama vodova i o tekućim i planiranim građevinskim radovima
- Tehničkim specifikacijama detaljnije urediti, propisati te u praksi oživotvoriti koji subjekti, na koji način i u kojem opsegu moraju dostavljati određene podatke
- Moguća rješenja treba tražiti u dobroj praksi postojećih katastara vodova osnovanih na razini jedinica lokalne samouprave, iskustvima pogonskih katastara vodova te pozitivnim iskustvima europskih država

Digitalizacija katastra infrastrukture

- Velik broj katastara danas raspolaže s geodetskim elaboratima u analognom obliku dok su upravna tijela jedinica lokalne samouprave uglavnom preuzele digitalne podatke iz pogonskih katastara
- 6 JLS preuzele vođenje katastra infrastrukture, a 2 tehničko vođenje
- Digitalizacija postojeće dokumentacije prvenstveno bi omogućila lakši pregled postojeće evidencije infrastrukture, daljinski uvid i izdavanje podataka korisnicima
- Potrebno obuhvatiti i provjeru aktualnosti pojedinih vodova ukoliko je od njihovog snimanja prošlo više desetaka godina
- Neki su vodovi napušteni ili su zamijenjeni tehnološki suvremenijim

Veza katastra infrastrukture s tehnološkom dokumentacijom upravitelja

- Zbog zastarjelosti geodetskih podloga, manje točnosti i pouzdanosti ranijih metoda geodetske izmjere nije moguće prevođenje geodetskih elaborata u vektorski oblik s očekivanom točnošću -> nova geodetska izmjera
- Najtočnijim podacima o fizičkoj infrastrukturi u elektroničkom obliku raspolažu upravitelji vodova, npr. EKI, naftovod i plinovod
- Podaci o trenutnom korištenju infrastrukture relativno su promjenjivi i ovise o dinamici poslovanja upravitelja, odnosno vlasnika te o realiziranim zahtjevima trećih za korištenje te infrastrukture
- Iz sigurnosnih i često investicijski neusklađenih radova nije moguće zajedničko korištenje postojeće fizičke infrastrukture prema EU Direktivi
- Prikupljanje podataka o novoizgrađenoj fizičkoj infrastrukturi uređeno ZDIKN
- Nije uređeno ustrojavanje jedinstvenog katastra infrastrukture, tj. problem nepodudaranja teritorijalne nadležnosti katastra infrastrukture s investicijskim zahvatom

Veza katastra infrastrukture i katastra nekretnina

- Promjenom novih društveno-ekonomskih odnosa u Republici Hrvatskoj vodovi osim sve zahtjevnijeg tehničkog vođenja moraju zadovoljiti i složene imovinsko-pravne i ekonomske potrebe
- Preduvjet tome su riješeni imovinsko-pravni odnosi
- Naknade privatnim i fizičkim osobama za zadržavanje infrastrukture u prostoru (npr. ugovor o služnosti)

Kako dalje

- Modernizacijom infrastrukture postavljaju se sve složeniji zahtjevi proizašli iz potrebe za zaštitom okoliša i sustavnim uređenjem prostora
- Adekvatno registrirati izmjene na infrastrukturi
- Osigurati odgovarajući pravni okvir za promjenu vlasništva nad infrastrukturom (cijela ili dio mreže)

Zaključak

- Geodetsko snimanje u proteklih nekoliko desetljeća rezultiralo je značajnim obimom geodetskih elaborata
- Veća pozornost katastra infrastrukture treba biti usmjeravanje na katastar nekretnina kako bi se imovinsko-pravni odnosi mogli uređivati paralelno s tehničkom evidencijom katastra infrastrukture
- Geodetska se struka treba aktivnije uključiti u procjene vrijednosti nekretnina i sudjelovati u izgradnji pravičnog sustava naknade za zauzimanje nekretnina infrastrukturom

HVALA NA PAŽNJI!!!